

Uitnodiging

Informatiebijeenkomst Regionale Energiestrategie Foodvalley

Samen werken aan de RES 1.0

WOENSDAG 25 NOVEMBER 2020 | ONLINE BIJeenKOMST
DIGITALE INLOOP 19.00 UUR | START 19.15 UUR | AFSLUITING 21.30 UUR

Aan Raadsleden van Regio Foodvalley, Statenleden provincies Gelderland en Utrecht, algemeen besturen van de Waterschappen Vallei en Veluwe en Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden, leden van het Stakeholderoverleg RES Foodvalley

U bent van harte welkom bij de **online informatiebijeenkomst** over de Regionale Energie Strategie (RES) voor Regio Foodvalley op woensdag 25 november a.s.

We geven u graag inzicht in de stand van zaken en het proces tot de RES 1.0. We informeren u over de gebiedsgerichte studieopdrachten en de werkgroepen die eerdaags starten. We vertellen u over het burgerforum en de raadpleging over de RES die naar verwachting in december start. Ook wisselen we graag met u van gedachten over een aantal belangrijke thema's om het werk aan de RES 1.0 goed uit te kunnen voeren. Het programma, de thema's en achtergrondinformatie vindt u op de volgende pagina's.

We voeren het gesprek onder andere in digitale deelsessies. Hiervoor werken we met het programma ZOOM. Vooraf aan de bijeenkomst ontvangt u informatie over het werken met dit programma en de link plus het wachtwoord waarmee u kunt deelnemen.

Vóór 21 november kunt u zich aanmelden en inschrijven voor een deelsessie. Dat kan via deze [link](#). We zien uit naar uw deelname!

Met vriendelijke groet,

Sander van 't Foort
Voorzitter stuurgroep RES Foodvalley

Programma

19:00 uur **Digitale inloop**

19.15 uur **Inleiding en voortgang RES 1.0**

Presentatie stand van zaken, toelichting over het proces naar de RES 1.0.

19.45 uur **Digitale deelsessies**

Na een inleiding op het thema volgt een verdiepende en open gedachtewisseling onder leiding van een bij de RES betrokken moderator. De thema's zijn:

1. Relatie tussen waar en hoe duurzame energie wordt opgewekt en de netimpact
2. Bijdrage van elke gemeente aan de ambitie en mogelijkheden tot vergroting van die bijdrage
3. Is natuur te verenigen met het opwekken van duurzame energie?
4. Meekoppelkansen
5. Mede-eigenaarschap
6. Warmte als opgave en de voors en tegens van biomassa

In de bijlage bij deze uitnodiging leest meer over de inhoud van deze deelsessies.

20.30 uur **Pauze**

20:45 uur **Plenaire terugkoppeling: terugkijken op de opbrengst van de avond**

21.10 uur **Reacties verzamelen**

21.30 uur **Afsluiting**

ACHTERGROND

Regionale Energiestrategie Foodvalley

Regio Foodvalley wil in 2050 energieneutraal zijn: evenveel energie opwekken als gebruiken. Dat betekent dat we samen - met acht gemeenten, twee provincies, twee waterschappen en vele belanghebbenden - kansen zoeken om energie op te wekken uit zon en wind. Energie opwekken houdt niet op bij de gemeentegrens. Daarom werken we in Regio Foodvalley, net als in 29 andere energieregio's in Nederland, aan een Regionale Energiestrategie: de RES Foodvalley.

Oplossingen die recht doen aan belangen

Gemeenten, provincies en waterschappen, werken samen met partijen zoals LTO, natuur- en milieuorganisaties, energiecoöperaties en de netbeheerders. In de RES onderzoeken we in Regio Foodvalley [met veel partijen](#) de mogelijkheden voor het opwekken van duurzame energie op land. We vergaren steeds ambtelijk kennis in ateliers, zoals kennis over ruimtelijke inpassing van het opwekken van duurzame energie. Die kennis is input voor Stakeholderoverleggen. Daar zoeken we met vertegenwoordigers van dezelfde partijen naar oplossingen die recht doen aan alle belangen. Proces en werkwijze staan op de website in de vastgestelde [Startnotitie](#) RES Foodvalley.

Van concept-RES naar RES 1.0

Inmiddels is er een [concept-RES](#) die besproken is in gemeenteraden, Provinciale Staten en algemeen besturen van de waterschappen. Hierin is beschreven hoe de Regio Foodvalley duurzame energie zou willen opwekken en hoeveel. De concept-RES wordt de komende maanden verder uitgewerkt. Daarvoor moeten veel afwegingen gemaakt worden. Passen de ambities op het elektriciteitsnet? Hoe gaan we om met lokaal eigenaarschap? Waar is ruimte? Welke invloed heeft het op de leefomgeving en is daar draagvlak voor? De uitwerking gebeurt onder meer in vier gebiedsgerichte studieopdrachten en vier werkgroepen. De studies gebeuren in een aantal werkateliers. Het hele proces van uitwerken van concept-RES naar RES 1.0 vindt u in het [doorstartdocument](#). Daarin vindt u ook in bijlage 11 de moties, amendementen en de reacties van verschillende partijen op de concept-RES.

Verder vindt u de verslagen en stukken van de laatste Stakeholderoverleggen (september en oktober) [hier in de bibliotheek op de website](#).

Betrokkenheid van inwoners

Vanaf december vindt een raadpleging onder inwoners plaats. Wat vinden zij belangrijk bij de keuzes voor wind- of zonprojecten? Ook komt er een representatief burgerforum met twintig inwoners die direct betrokken worden in studies en afwegingen. Twee leden uit dit forum gaan de nog open stoelen innemen in het Stakeholdersoverleg. Dit overleg is sinds dit najaar ook uitgebreid met een vertegenwoordiger van 'JongRES'.

Vragen?

Meer informatie over RES Foodvalley is te vinden op www.resfoodvalley.nl

Heeft u vragen over het proces naar een Regionale Energiestrategie voor Foodvalley? Stelt u die dan via res@regiofoodvalley.nl.

BIJLAGE

TOELICHTING OP DE DEELSESSIES

1. Relatie tussen waar en hoe duurzame energie wordt opgewekt en de netimpact

Er bestaat een relatie tussen de verhouding wind/zon en de impact op het net. Voor de belasting op het net is een verhouding 80/20 ideaal: 4 maal wind piekvermogen tegenover 1 maal zon piekvermogen. In de concept RES is de verhouding: 30/70. Ook de plekken waar de opwek is gesitueerd spelen een rol. Liggen zonneparken en windturbines bij elkaar dan kan een gedeelde kabel gebruikt worden om de netimpact te beperken. Minder netimpact betekent minder maatschappelijke kosten. Kan Alliander/Stedin een orde grootte aangeven van de investeringen voor de netaanpassingen? Over de kosten voor de netaanpassingen moet een politiek besluit worden genomen. Welke kosten worden door wie betaald: worden deze afgewenteld op de afnemers, of draagt het Rijk hierin bij?. Ook de tijd die nodig is om netaanpassingen door te voeren en het gebrek aan technici zijn belangrijke factoren. Een grotere netimpact vraagt meer tijd en meer inzet van technici.

2. Bijdrage van elke gemeente aan de ambitie en mogelijkheden tot vergroting van die bijdrage

De concept RES van mei 2020 gaat uit van twee kernprincipes. De voorkeur voor zon op restlocaties: daken, parkeerterreinen, bermen, stortplaatsen en braakliggende industriegrond. En de voorkeur om wind en zon te bundelen langs de infrastructuur. Zo is het bod opgebouwd. De cijfers voor elke afzonderlijke gemeente afgeleid uit de concept RES worden in deze sessie toegelicht. Dan is te zien dat gemeenten met veel infrastructuur (nu vooral snelwegen) en veel daken/parkeerterreinen meer doen dan andere gemeenten, want zij hebben de meest geschikte voorkeurslocaties.

De concept RES gaat uit van een bod van 0,75 TWh opgewekte duurzame energie en een ambitie van 1,0 TWh. Dat betekent dat we mogelijkheden moeten zoeken om meer te bieden. Hoe kunnen we de ambitie van 1,0 TWh bereiken? Welke plekken langs (andere) infrastructuur zijn beschikbaar? En wat kan elders, zoals bijvoorbeeld boerenmolens, etc.? Wat voor mogelijkheden ontstaan door een koppeling te leggen met de komende woningbouwopgave voor de regio, of met bijvoorbeeld de wateropgave?

3. Is natuur te verenigen met het opwekken van duurzame energie?

Opwek van duurzame energie is nodig om onze biodiversiteit te beschermen. Het zet tegelijk op plekken de biodiversiteit onder druk. Wat betekent dat? Naast de zoekgebieden zijn er gebieden waar je juist geen zon of wind wil. Kunnen en mogen natuurgebieden (natura 2000, natuurnetwerk Nederland) in aanmerking komen voor de opwek van duurzame energie? Welke mitigerende maatregelen kunnen genomen worden om het opwekken van duurzame energie en natuur te verenigen? En zijn er ook andere gebieden dan Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland die op voorhand moeten of kunnen worden uitgesloten? Wat betekent dit alles voor de RES 1.0?

4. Meekoppelkansen

Met het opwekken van duurzame energie kunnen we ook investeren in de volle breedte van het ruimtelijke ordeningsbeleid: landschaps- en natuurontwikkeling, en (agrarische en industriële) economische structuurversterking. Of bijdragen aan het opzetten van fondsen voor sociale of duurzaamheidsdoelen. Maar ook gebruik maken van de woningbouw- of de wateropgave. Hoe doen we dat en waar? Wat zijn voorbeelden van agrarische structuurversterking door het opwekken van energie als neveninkomsten? Of succesvolle initiatieven om daken te benutten? Andere koppelkansen zijn: bij nieuwbouw van woningen, besparingsinitiatieven bij herstructurering of benutten van (rest)warmtebronnen als alternatieve energiebron. We geven in deze sessie ook informatie over mogelijkheden om gebieds- of duurzaamheidsfondsen op te zetten.

BIJLAGE

5. Mede-eigenaarschap

Een van de principes uit het Klimaatakkoord en de concept-RES is het streven naar (minimaal) 50% lokaal mede-eigenaarschap. In deze sessie geven we succesvolle voorbeelden en kansen om samen eigenaar te worden van een wind- of zonne-initiatief. Daarnaast geven we een voorbeeld van een boerencollectief dat samen energie opwekt uit wind, zon of biomassa. Hoe kunnen lokale ondernemers samen een plan voor het opwekken van duurzame energie van de grond tillen? Zijn dit ook allemaal lokale initiatieven? En tellen ze mee bij de $\geq 50\%$ lokaal eigenaarschap?

6. Warmte als opgave en de voors en tegens van biomassa

Naast het opwekken van duurzame elektriciteit is er ook een vraag naar warmte. Duurzaam gewonnen warmte draagt bij aan de energietransitie. Duurzame warmte kan worden gewonnen als restwarmte van de industrie, via een warmtekrachtkoppeling (WKK) op biogas, TEO (energie uit oppervlaktewater) en TEA (energie uit afvalwater), en op langere termijn wellicht met Geothermie. Hoe werkt dat? Wat is hier financieel en technisch haalbaar?

In de toekomst zal er ook steeds meer koude gevraagd worden voor koeling. Kunnen we met warmte- en koudeopslag (WKO's) een voorziening vinden die zowel warmte als koude levert?

Er is veel biomassa beschikbaar als restproduct van landschapsonderhoud en houtproductie. Deze biomassa kan worden ingezet voor de opwek van energie. Nu wordt dat vaak gedaan door bijstook in kolencentrales. Kunnen we biomassa in de toekomst inzetten voor warmtenetten? Hoe zit het met gezondheidsclaims (fijnstof)? Mogen we biomassa vanuit andere landen aanvoeren? En moet er sterker op worden toegezien dat bomen niet gekapt worden nu we zo veel mogelijk CO₂ willen vastleggen?